

Datum	2025-02-05	Informationsklass	Öppen
Diariernr (åberopas)	A673.697/2024	Saknr	000

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: Ju.L4@regeringskansliet.se

Utökade registerkontroller vid anställning i kommun, Ds 2024:24

Sammanfattning

Polismyndigheten ställer sig positiv till de utökade registerkontroller som föreslås vid anställning i kommun, men anser att förslagen inte är tillräckligt långtgående för att uppnå det brottsförebyggande syftet med kontrollerna.

Polismyndigheten framför följande synpunkter på förslagen.

Polismyndighetens synpunkter

Vilka uppgifter som ska omfattas av kontroll mot belastningsregistret vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning (avsnitt 7.6)

Enligt 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister ska utdrag enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder och lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn innehålla uppgifter om domar, beslut eller strafförelägganden där *påföljd har dömts ut* eller *åtalsunderlåtelse meddelats*. I förslag till förordning om ändring i förordningen om belastningsregister föreslås att ett registerutdrag som den enskilde begär med hänvisning till bestämmelser i lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning endast ska innehålla uppgifter om domar, beslut eller strafförelägganden där *någon annan påföljd än böter har dömts ut* för vissa brott.

Polismyndigheten är av uppfattningen att även domar, beslut eller strafförelägganden där böter har dömts ut samt åtalsunderlåtelse bör ingå i denna typ av utdrag. Det riskerar annars att exempelvis uppstå situationer där personer som återfallit i brottslighet inom närtid för dom ges åtalsunderlåtelse för brott som omfattas av den relevanta brottskatalogen men som inte kommer att visas på utdraget då endast uppgifter om domar, beslut eller strafförelägganden där någon annan påföljd än böter har dömts ut ska framgå.

2025-02-05

A673.697/2024

Vid anställning till kritiska befattningar i kommuner bör kontrollerna vara obligatoriska och mer ingående (avsnitt 9)

Polismyndigheten är av uppfattningen att frivilliga kontroller vid anställning till kritiska befattningar i kommuner medför alltför stort utrymme för kommunerna att själva bedöma om dessa är nödvändiga för anställningen. Regleringen kan i praktiken komma att användas i färre fall än vad som är påkallat, och valmöjligheten riskerar att leda till påverkansförsök i syfte att undvika kontroller. Större vikt bör läggas vid att rekryteringspersonal och chefer kan komma att utsättas för påverkansförsök, t.ex. via mutor och hot, i syfte att kringgå kontroller och därmed erbjudas anställning trots förekomst i misstankeregistret eller belastningsregistret. För att motverka risken för otillåten påverkan bör kontrollerna vara obligatoriska för samtliga kritiska befattningar i kommunerna. Obligatoriska kontroller vid tjänstetillsättningar skulle skapa tydlighet både för den som anställer och den som ska anställas och säkerställa insyn i bedömningen av att tillsättning skett på objektiva korrekta grunder.

Registerkontroller i misstankeregistret och belastningsregistret ger vidare endast en begränsad bild av en persons lämplighet vid anställning. För att i större utsträckning kunna upptäcka eventuella avvikelser vid anställningar till kritiska befattningar i kommuner anser Polismyndigheten att en bredare inhämtning av information ska genomföras, exempelvis kontroll av partner och ekonomiska förhållanden och en intervju utifrån ett säkerhetsskyddsperspektiv.

Registerkontroller bör kunna genomföras även under pågående anställning (avsnitt 10)

Om det finns indikationer på att någon som är anställd inom en kommun har begått, eller är åtalad för, ett brott är Polismyndigheten av uppfattningen att registerkontroller i vissa fall ska kunna genomföras även under pågående anställning. Det finns situationer där skyddet av kommunal verksamhet och/eller de individer som brukar verksamheten måste anses väga tyngre än den personliga integriteten hos den som (misstänks ha) begått ett brott. När det gäller exempelvis arbete inom hemtjänsten, äldreomsorgen eller andra liknande verksamheter är det grundläggande att den anställde inte begår t.ex. bedrägerier. Att endast genomföra bakgrundskontroller vid nyanställning är ett steg i rätt riktning, men kan inte anses tillräckligt brottsförebyggande.

Behov av förtydligande avseende ikraftträdande och övergångsbestämmelser (avsnitt 11)

Det bör förtydligas om registerutdrag, som utfärdats *innan* ikraftträdande av ändringarna i lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder, får godtas vid kontroll inför anställning som görs *efter* ikraftträdandet.

Enligt de båda lagförslagen ska fler typer av brott och även brottsmisstankar för vilka åtal har väckts (men personen inte har dömts) framgå av registerutdragen. Utdragen ska inte vara äldre än sex månader, till skillnad från ett år

2025-02-05

A673.697/2024

nu. I *Skäl för förslaget och bedömningen* (avsnitt 11.2) framförs att följande blir konsekvenserna av att inte ha några övergångsbestämmelser:

- Om en person har ett registerutdrag som är *äldre än sex månader* så bör verksamhetsutövaren begära att ett nytt utdrag hämtas ut.
- Om en person har ett registerutdrag som är *mindre än sex månader gammalt*, men utfärdat innan förslaget med den nya brottskatalogen trätt i kraft, kommer utdraget inte utvisa en kontroll mot de utökade uppgifterna, men det är en övergående situation.

Registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder är *obligatorisk*; enligt lagförslaget *får inte* den som bedriver sådan verksamhet anställa någon för sådana insatser utan att först kontrollera registerutdrag ur belastningsregistret och misstankeregistret avseende den som ska anställas. Som lagförslaget är skrivet finns det fr.o.m. den 1 juni 2025 ingen möjlighet att inhämta annat än ett registerutdrag som både *innehåller de nya uppgifterna* och är *högst sex månader gammalt*. För personer som i andra fall arbetar med barn, och där den som erbjuder anställningen bedömer att arbetet innebär sådan direkt och regelbunden kontakt med barn att registerutdrag bör inhämtas, föreslås registerutdrag inte få vara äldre än sex månader.

Avseende bestämmelsernas tillämpning under övergångstiden ger lagförslagets lydelse således sken av att en annan ordning ska gälla än den som framgår av skälen. Avsaknaden av övergångsbestämmelser tyder normalt sett på att de nya bestämmelserna ska börja tillämpas direkt. För det fall att utredningen har för avsikt att någonting annat än en omedelbar tillämpning av de nya bestämmelserna ska gälla bör detta förtydligas.

Yttrandet har beslutats av juristen Ida Salomonsson efter föredragning av juristen Nicole Masur. Rättschefen Gunilla Hedwall har deltagit vid den slutliga handläggningen. Rikspolischefen Petra Lundh har informerats om yttrandet.

POLISMYNDIGHETEN

Ida Salomonsson

Nicole Masur

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli